

**Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»**

Навчально-науковий інститут архітектури, будівництва та землеустрою
Кафедра автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної та
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
А.М. Мартиненко

«   »   2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗЕМЛЕУСТРІЙ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності

193 «Геодезія та землеустрій»

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

4/16

Робоча програма навчальної дисципліни «Землеустрій» для здобувачів вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми «Геодезія та землеустрій» 2024 року.

Розробник: Тетяна Одарюк ст. викладач, **Ірина Ткаченко**, к.т.н., доцент, кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

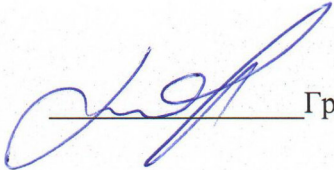
Погоджено:

Гарант освітньої програми «Геодезія та землеустрій» Григорій Шарий

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри автомобільних доріг, геодезії та землеустрою

Протокол від «19» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри автомобільних доріг,
геодезії та землеустрою

 Григорій Шарий

Схвалено навчально-методичною комісією ННІ Архітектури, будівництва та землеустрою

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІ АБ та З Володимир Кириченко

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1_

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни			
		форма навчання			
		денна		заочна	
Кількість кредитів – 10	Галузь знань <u>19 «Архітектура та будівництво»</u>	Обов'язкова			
Загальна кількість годин – 300					
Модулів – 2	Спеціальність: <u>193 «Геодезія та землеустрій»</u>	Рік підготовки:			
Змістових модулів – 4		3-й		3-й	
		Семестр			
		5-й	6-й	5-й	6-й
Індивідуальні завдання – <u>Курсовий проект</u> (5-й семестр) – 50 год. РГР «Вирахування площ у землеустрої» (6-й семестр) – 30 год.	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції			
		20 год.	28 год.	8 год.	10 год.
		Практичні, семінарські			
		28 год.	44 год.	8 год.	10 год.
		Лабораторні			
		Самостійна робота			
		22 год.	78 год.	54 год.	130 год.
		Індивідуальна робота:			
		50 год.	30	50 год.	30
Вид контролю:					
екзамен	екзамен	екзамен	екзамен		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 120 / 180,
для заочної форми навчання – 36/ 264.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – є формування у студентів системи теоретичних знань і набуття практичних навичок із землеустрою, розроблення землепорядної документації і проектів землеустрою сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань, землеволодінь і землекористувань несільськогосподарського призначення та громадян для досягнення загальносуспільного або громадського інтересу та спланувати землекористування так, щоб урахувати інтереси суспільства, окремих груп або осіб щодо земельних інтересів та гарантувати безпеку і загальний добробут громадян

Освітньою програмою визначені загальні і фахові компетентності бакалавра геодезії та землеустрою, для формування яких використовується ця навчальна дисципліна.

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі геодезії та землеустрою.

ЗК01. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК07. Здатність працювати автономно.

ЗК13. Здатність зберігати, примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії, закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, а також в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності бакалавра геодезії та землеустрою – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

СК01. Здатність застосовувати фундаментальні знання для аналізу явищ природного і техногенного походження при виконанні професійних завдань у сфері геодезії та землеустрою.

СК02. Здатність застосовувати теорії, принципи, методи фізико-математичних, природничих, соціально-економічних, інженерних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

СК03. Здатність застосовувати нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали у професійній діяльності.

СК05. Здатність застосовувати сучасне інформаційне, технічне і технологічне забезпечення для вирішення складних питань геодезії та землеустрою.

СК10. Здатність здійснювати моніторинг та оцінку земель.

СК13. Здатність розробляти документацію із землеустрою та з оцінки земель, кадастрову документацію, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Навчальна дисципліна базується на знаннях попередньо опанованих дисциплін: «Земельне право», «Картографія»).

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Очікуваними результатами навчання з дисципліни «Землеустрій» відповідно до освітньої програми «Геодезія та землеустрій» є:

РН1. Вільно спілкуватися в усній та письмовій формах державною та іноземною мовами з питань професійної діяльності.

РН2. Організовувати і керувати професійним розвитком осіб і груп.

РН3. Доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення, власний досвід та аргументацію.

РН4. Знати та застосовувати у професійній діяльності нормативно-правові акти, нормативно-технічні документи, довідкові матеріали в сфері геодезії та землеустрою і суміжних галузей.

РН5. Застосовувати концептуальні знання природничих і соціально-економічних наук при виконанні завдань геодезії та землеустрою.

РН6. Знати історію та особливості розвитку геодезії та землеустрою, їх місце в загальній системі знань про природу і суспільство.

РН7. Виконувати обстеження і вишукувальні, топографо-геодезичні, картографічні, проектні та проектно-вишукувальні роботи при виконанні професійних завдань з геодезії та землеустрою.

РН9. Збирати, оцінювати, інтерпретувати та використовувати геопросторові дані, метадані щодо об'єктів природного і техногенного походження, застосовувати статистичні методи їхнього аналізу для розв'язання спеціалізованих задач у сфері геодезії та землеустрою.

РН12. Розробляти документацію із землеустрою, кадастрову документацію і документацію з оцінки земель із застосуванням комп'ютерних технологій, геоінформаційних систем та цифрової фотограмметрії, наповнювати даними державний земельний, містобудівний та інші кадастри.

РН14. Планувати складну професійну діяльність, розробляти і реалізовувати проекти у сфері геодезії та землеустрою за умов ресурсних та інших обмежень.

РН15. Розробляти і приймати ефективні рішення щодо професійної діяльності у сфері геодезії та землеустрою, у тому числі за умов невизначеності.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
1	2	3	4	5
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82-89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.

74-81	C	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній, Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни
64-73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній, що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.
60-63	E	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використання м основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній, що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни
35-59	F X	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький, не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний, Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен;

стандартизовані тести;
 розрахунково-графічна робота;
 курсовий проект;
 презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
 реферати;

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи землеустрою

Змістовий модуль 1. Система землеустрою.

Вступ

Тема 1. Програма раціонального використання і охорони земельних ресурсів та завдання землеустрою в ринкових умовах.

Практичне заняття №1

Тема 2. Просторовий розвиток країн Європейського Союзу. Сталий розвиток землекористування.

Практичне заняття №2

Тема 3. Теоретичні основи землеустрою – методологічні питання.

Тема 4. Теоретичні основи землеустрою – методики і технології.

Тема 5. Поняття, завдання, зміст та принципи територіального землеустрою

Тема 6. Земельні ресурси України. Методологічні засади формування інвестиційної привабливості у системі сільськогосподарського землекористування.

Практичне заняття №3

Тема 7. Особливості створення землеволодінь і землекористувань при проведенні земельної реформи. Оптимальні та раціональні розміри агроформувань.

Практичне заняття № 4

Змістовий модуль 2. Розроблення землевпорядної документації і проектів землеустрою

Тема 8. Створення та впорядкування системи землеволодінь і землекористувань.

Практичне заняття №5

Тема 9. Створення та впорядкування землекористувань сільськогосподарських підприємств.

Практичне заняття №6,7

Тема 10. Створення та впорядкування землеволодінь і землекористувань громадян.

Практичне заняття №8,9

Тема 11. Створення та впорядкування землекористувань і землеволодінь несільськогосподарського призначення.

Практичне заняття №10,11

Тема 12. Проекти землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень, меж міст і інших населених пунктів.

Практичне заняття №12

Тема 13. Питання охорони земель і навколишнього середовища при землеустрої. Рекультивация земель.

Практичне заняття №13

Тема 14. Здійснення проектів землеустрою.

Практичне заняття №14

Змістовий модуль 3. Польові та камеральні підготовчі роботи

Тема 15. Способи складання планів землекористувань.

Практичне заняття №15,16

Тема 16. Способи та точність вирахування площ у землеустрої.

Практичне заняття № 17,18

Тема 17. Автоматизовані системи проектування. Геоінформаційні системи.

Практичне заняття №19,20

Тема 18. Системно-діагностичний аналіз господарської діяльності підприємства, перспективи його розвитку.

Практичне заняття №21,22

Тема 19. Польове землевпорядне обстеження.

Практичне заняття №23,24

Тема 20. Завдання на складання проекту землеустрою.

Практичне заняття №25,26

Змістовий модуль 4. Організація раціонального використання та охорони земель.

Тема 21. Охорона земель в контексті забезпечення сталого розвитку землекористування.

Практичне заняття №27,28

Тема 22. Зонування та диференційне використання орних земель.

Практичне заняття №29,30,31

Тема 23. Консервація земель.

Практичне заняття №32,33

Тема 24. Економічне, екологічне та соціальне обґрунтування проектних рішень в землеустрої.

Практичне заняття № 34,35,36

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи землеустрою												
Змістовий модуль 1. Система землеустрою												
Тема 1 Програма раціонального використання і охорони земельних ресурсів та завдання землеустрою в ринкових умовах	4	1	2			1	3	1				2
Тема 2. . Просторовий розвиток країн Євросоюзу. Сталий розвиток землекористуванн	4	1	2			1	2					2
Тема 3 Теоретичні основи землеустрою – методологічні питання землевпорядного проектування	3	2				1	3	1				2
Тема 4 Теоретичні основи землеустрою – методики і технології	2	1				1	2					2
Тема 5. Поняття, завдання, зміст та принципи територіального землеустрою	2	1				1	3	1				2
Тема 6. Земельні ресурси України. Методологічні засади формування інвестиційної привабливості у системі сільськогосподарського землекористування.	5	2	2			1	4	1	1			2
Тема 7. Особливості створення землеволодінь і землекористувань при проведенні земельної реформи. Оптимальні та раціональні розміри	5	2	2			1	3		1			2
Разом за змістовим модулем 1	25	10	8			7	20	4	2			14
Змістовий модуль 2. Розроблення землевпорядної документації і проєктів землеустрою .												
Тема 8. Створення та впорядкування системи землеволодінь і землекористувань при територіальному землеустрої	13	2	2		7	2	16	1	1		7	7
Тема 9 Створення та впорядкування землекористувань сільськогосподарських підприємств	16	2	4		8	2	17	1	1		8	7
Тема 10. Створення та впорядкування землеволодінь і землекористувань громадян	14	2	4		7	2	15	1			7	7
Тема 11 Створення та впорядкування землекористувань і землеволодінь несільськогосподарського призначення	14	1	4		7	2	15		1		7	7
Тема 12.Проекти територіального	10	1	2		7	3	15		1		7	7

землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень, меж міст і інших населених пунктів												
Тема 13. Питання охорони земель і навколишнього середовища при територіальному землеустрої. Рекультивация земель	12	1	2		7	2	12	1	1		7	3
Тема 14. Здійснення проектів землеустрою	12	1	2		7	2	10		1		7	2
Разом за змістовим модулем 2	95	10	20		50	15	100	4	6		50	40
Всього	120	20	28		50	22	120	8	8		50	54
Модуль 2. Підготовчі і обстежувальні роботи для складання проектів землеустрою												
Змістовий модуль 3. Польові та камеральні підготовчі роботи												
Тема 15. Способи складання планів землекористувань.	20	2	4		10	4	19	2	1		10	6
Тема 16. Способи та точність вирахування площ у землеустрої.	20	2	4		10	4	18	1	1		10	6
Тема 17. Автоматизовані системи проектування. Геоінформаційні системи.	20	2	4		10	4	18	1	1		10	6
Тема 18. Системно-діагностичний аналіз господарської діяльності підприємства, перспективи його розвитку.	10	2	4			4	18	1	1			16
Тема 19. Польове землевпорядне обстеження.	12	4	4			4	18	1	1			16
Тема 20. Завдання на складання проекту землеустрою.	12	4	4			4	17		1			16
Разом за змістовим модулем 3	94	16	24		30	24	108	6	6		30	66
Змістовий модуль 4. Організація раціонального використання та охорони земель												
Тема 21. Охорона земель в контексті забезпечення сталого розвитку землекористування.		2	4			9	18	1	1			16
Тема 22. Зонування та диференційне використання орних земель.		4	6			9	18	1	1			16
Тема 23. Консервація земель.		2	4			9	18	1	1			16
Тема 24. Економічне, екологічне та соціальне обґрунтування проектних рішень в землеустрої.		4	6			9	18	1	1			16
Разом за змістовим модулем 4		12	20			9	72	4	4			64
Всього за модулем 2	180	28	44		30	78	180	10	10		30	130
Всього	300	48	72		80	100	300	18	18		80	184

9. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Семінарські заняття не передбачені	

10. Питання практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи землеустрою			
1.	Вивчення природних соціально-економічних та екологічних умов території на якій здійснюються заходи із землеустрою	2	
2.	Аналіз стану використання земельних ресурсів в межах території, що впорядковується	2	
3	Аналіз матеріалів роздержавлення, приватизації та паювання земель в межах території, що впорядковується ч.2	2	
4	Створення нових та впорядкування існуючих землекористувань с.-г. підприємств.	2	1
5	Обґрунтування проектних рішень щодо створення та впорядкування землекористувань с.-г. підприємств	2	1
6	Обґрунтування проектів землеустрою щодо створення і впорядкування землекористувань с.-г. підприємств.ч.1	4	1
7-8	Створення землеволодінь і землекористувань громадян.	4	1
9-10	Створення нових та впорядкування існуючих землекористувань не с.-г. підприємств.	2	1
11-12	Технічне проектування для перенесення проектів землеустрою в натуру .	4	1
13	Обґрунтування проектних рішень щодо створення землекористувань і землеволодінь по охороні земель та навколишнього середовища.	2	1
14	Підготовка даних для перенесення проектів землеустрою в натуру .	2	1
	Разом годин за модулем	28	8
Модуль 2. Підготовчі і обстежувальні роботи для складання проектів землеустрою			
15-16	Побудова плану землекористування.	6	1
17-18	Вирахування координат поворотних точок землекористування	6	1
19-20	Коригування плану землекористування в програмному комплексі AutoCAD. Ч.1	6	1
21-22	Вирахування площ контурів.	6	1
23-24	Вирахування площ контурів за допомогою надбудови комплексу AutoCAD. Ч.1	4	1
25,26,27	Зонування орних земель.	4	1
28-29	Створення картограми агровиробничих груп ґрунтів.	4	1
30-31	Створення картограми крутості схилів .	4	1
32-33	Створення картограми придатності земель.	2	1
34,35,36	Вивчення та аналіз економічних та природно-кліматичних умов господарювання.	2	1
	Разом годин за модулем	44	10
	Разом годин	72	18

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Лабораторні заняття не передбачені	

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до лабораторних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій навчальній програмі дисципліни;
- підготовка до виконання модульної контрольної роботи (тестування);
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання іспиту за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питань	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Оформлення результатів вивчення природних соціально-економічних та екологічних умов території на якій здійснюються заходи із землеустрою	5	7
2.	Просторовий розвиток країн Євросоюзу.	5	7
3.	Теоретичні основи землеустрою – методологічні питання землевпорядного проектування	5	7
4.	Теоретичні основи землеустрою – методики і технології	5	7
5.	Поняття, завдання, зміст та принципи територіального землеустрою	5	7
6	Прогнозна та передпроектна документація з використання і охорони земель	5	7
7	Оптимальні та раціональні розміри агроформувань	5	7
8	Створення та впорядкування системи землеволодінь і землекористувань при територіальному землеустрої	5	7
9	Створення та впорядкування землекористувань сільськогосподарських підприємств	5	8
10	Створення та впорядкування землеволодінь і землекористувань громадян	5	8
11	Створення та впорядкування землекористувань і землеволодінь несільськогосподарського призначення	6	8
12	Проекти територіального землеустрою щодо встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних утворень, меж міст і інших населених пунктів	6	8
13	Питання охорони земель і навколишнього середовища при територіальному землеустрої. Рекультивация земель	5	8
14	Здійснення проектів землеустрою	5	8

	Разом за модулем 1	72	104
	Модуль 2		
15.	. Способи складання планів землекористувань.	10	16
16.	Способи та точність вирахування площ у землеустрої.	10	16
17.	Автоматизовані системи проектування. Геоінформаційні системи.	10	16
18.	Системно-діагностичний аналіз господарської діяльності підприємства, перспективи його розвитку.	10	16
19.	Польове землевпорядне обстеження.	10	16
20.	Завдання на складання проекту землеустрою.	10	16
21.	Охорона земель в контексті забезпечення сталого розвитку землекористування.	12	16
22.	Зонування та диференційне використання орних земель.	12	16
23.	Консервація земель	12	16
24.	Економічне, екологічне та соціальне обґрунтування проектних рішень в землеустрої.	12	16
	Разом за модулем 2	108	160
	Всього	180	264

13. Індивідуальні завдання

Виконання курсового проекту передбачено в 5семестрі. Результатами курсового проекту має бути набуття студентами умінь самостійно працювати з науковою літературою (підбирання першоджерел, реферативне оброблення й узагальнення літературних даних за темою роботи), проводити розрахунково-графічні роботи.

Метою курсового проекту є освоєння та поглиблене вивчення створення землекористувань і землеволодінь різного типу по цільовому призначенню.

Завданням курсового проекту є оволодіння знаннями й практичними навичками з питань створення та обґрунтування раціонального землекористування та землеволодінь. Для виконання курсового проекту студентам надають відповідні планово-картографічні матеріали з описом природно-кліматичних та економічних питань досліджуваного об'єкта.

Тематика курсового проекту (модуль 1, семестр 5) на тему:

«ПРОЕКТ ЗЕМЛЕУСТРОЮ, ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ НОВИХ І ВПОРЯДКУВАННЯ ІСНУЮЧИХ ЗЕМЛЕВОЛОДІНЬ ТА ЗЕМЛЕКОРИСТУВАНЬ»(50 годин).

Індивідуальні завдання проводяться у вигляді розрахунково-графічної роботи з метою закріплення, поглиблення та узагальнення знань, отриманих студентами при вивченні дисципліни та їх застосування для комплексного вирішення конкретних завдань.

Під час виконання розрахунково-графічної роботи «Вирахування площ у землеустрої» (6-й семестр) студент повинен навчитися розв'язувати задачі по вирахуванні площ, які пов'язані із землеустроєм:

- вирахування площ контурів землекористування ;
- складання контурної експлікації;
- викреслювання кальки контурів.

Вихідні дані для виконання розрахунково-графічної роботи призначаються керівником.

За виконання розрахунково-графічної роботи передбачено оцінювання в 100 балів, з яких 30 балів – на аналітично-розрахункову частину, 30 балів – на графічну, 40 балів – на захист роботи.

Шарий Г.І, Одарюк Т.С., Ткаченко І.В. Методичні вказівки для виконання курсового проекту з дисципліни «Землеустрій». Частина 1. для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій».- Полтава Національний університет «Полтавська політехніка іменні Юрія Кондратюка», 2024, 45 с

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються проблемні, словесні, наочні та практичні, дослідницькі методи навчання.

Проблемні, словесні і наочні використовуються під час лекцій та інструктажів, практичні та дослідницькі при проведенні лабораторних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: ілюстрація, демонстрація, проблемні методи використовуються під час постановки наукової проблеми і її розв'язання самостійно лектором чи за допомогою студентів.

Під час проведення практичних занять та виконання індивідуальних завдань студентами застосовуються дослідницькі методи виконання елементів наукових досліджень (висунення гіпотези, її перевірка, доведення чи спростування, висновки), наочні спостереження та словесні бесіди: вступні, поточні, репродуктивні, евристичні, підсумкові; студентами виконуються вправи: тренувальні, творчі, усні, практичні, технічні.

15. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час проведення лабораторних робіт і має за мету перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Форма проведення поточного контролю під час навчальних занять визначається викладачем, що проводить заняття.

Модульний контроль проводиться наприкінці змістового модулю за рахунок аудиторних занять і має на меті перевірку засвоєння студентом певної сукупності знань та вмінь, що формує цей модуль. Модульний контроль реалізується шляхом узагальнення результатів поточного контролю знань і проведення спеціальних контрольних заходів.

Підсумковий контроль – екзамен.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1:

Схема нарахування балів* для денної форми навчання з навчальної дисципліни «Землеустрій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем																
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
	Практичні заняття																
	1	2				3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Опитування	1	1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування		1					1			1				1			1
Виконання практичних завдань	1	1				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	3	4	1	1	1	3	4	3	3	4	3	3	3	4	3	3	4
Екзамен	50																
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																
Курсовий проєкт	100																

Модуль 1:

Схема нарахування балів* для заочної форми навчання з навчальної дисципліни
«Землеустрій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем																
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14			
	Практичні заняття																
Опитування						1	2	3	4		5		6		7	8	
Тестування		1		1		1			1		1		1		1		
Виконання практичних завдань						1	1	1	1		1		1		1	1	
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Всього за темами	2	3	2	3	2	4	3	3	4	2	4	2	4	2	4	4	2
Екзамен	50																
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																
Курсовий проект	100																

Модуль 2

Схема нарахування балів* для денної форми навчання з навчальної дисципліни
«Землеустрій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем																						
	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24													
	Практичні заняття																						
	1	1	1	1	1	2	2	2	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	
Опитування				1					1				1		1		1		1		1		1
Тестування	1																						
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
РГР	10																						
Всього за темами	3	3	4	3	4	3	4	3	4	5	4	5	4	7									
Екзамен	50																						
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100																						

Модуль 2

Схема нарахування балів* для заочної форми навчання з навчальної дисципліни
«Землеустрій» за видами робіт

Види робіт/контролю	Перелік тем									
	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21	T22	T23	T24
	Практичні заняття									
	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Опитування										1
Тестування		1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
РГР	10									
Всього за темами	3	4	4	4	4	4	4	4	4	5
Екзамен	50									
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100									

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали для денної форми навчання	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали для денної форми навчання	Бали для заочної форми навчання	Критерії оцінювання
1	1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0	0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (0,1×10=1);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали для денної форми навчання	Бали для заочної форми навчання	Критерії оцінювання
1	2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній
0	0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання розрахунково-графічної роботи

Бали	Критерії оцінювання
9-10	Виконання розрахунково-графічної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
7-8	Виконання розрахунково-графічної роботи здійснене у повному обсязі, допущені незначні неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як середній
4-6	Виконання розрахунково-графічної роботи здійснене не у повному обсязі, містить помилки та неточності, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній
2-3	Виконання розрахунково-графічної роботи здійснене частково, є значна кількість неточностей і помилок
0-1	Розрахунково-графічну роботу не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,4 \times 25 = 10$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкрито, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.

	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з повторним вивченням дисципліни

б) за виконання курсового проекту:

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
25	25	50	100

* - максимальна кількість балів по кожному з розділів, максимальна сума балів з захисту складає 100.

Захист курсової роботи є **обов'язковим**.

За умови відсутності хоча б однієї частини чи інших складових елементів, передбачених методичними рекомендаціями, курсова робота **до захисту не допускається**.

Пояснювальна записка	
18-25	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Чітко обґрунтований вибір об'єкту, предмету дослідження, актуальність теми, чітко визначена мета та описані методи дослідження. В роботі здійснений глибокий та ґрунтовний аналіз проблеми, яка досліджується, використані сучасні вітчизняні та закордонні джерела літератури, наведені результати власного дослідження, проведеного на високому рівні, отримані результати обґрунтовані, поставлені в роботі завдання досягнуті повністю. Робота містить обґрунтовані висновки, які чітко корелюються з поставленими завданнями, надані переконливі рекомендації.
11-17	Робота виконана з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Обґрунтований вибір об'єкту, предмету, актуальність теми, визначена мета та описані методи дослідження; поставлені завдання виконані повністю, тема роботи розкрита, аналіз стану проблеми здійснено на середньому рівні, в основному з використанням вітчизняних джерел літератури; наведені результати власного дослідження, які проведені на середньому рівні; отримані результати, зроблені висновки та рекомендації обґрунтовані, але не повною мірою або непереконливо, простежується нечіткість відповідності висновків поставленим завданням та проведеним дослідженням.

3-10	Робота виконана в цілому з дотриманням вимог нормативних документів та Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Обґрунтування вибору об'єкту, предмету, актуальності теми здійснено недостатньо, формально, поставлені завдання в переважній більшості виконані, тема роботи розкрита на достатньому рівні, але спостерігаються недоліки змістового характеру; аналіз стану проблеми проведено поверхнево, з використанням лише вітчизняних джерел літератури, без опрацювання або з незначним опрацюванням сучасних джерел. Мета роботи сформульована нечітко; наведені результати власного дослідження містять неглибоке обґрунтування або не обґрунтовані; висновки правильні, але не повні або не повною мірою забезпечується їх відповідність поставленим завданням та/або проведеним дослідженням, рекомендації в переважній більшості непереконливі.
0-2	Робота не відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Тема роботи не розкрита, об'єкт, предмет, методи дослідження не визначені, актуальність теми не аргументована або аргументація є суттєво недостатньою. Розділи в теоретичній частині не пов'язані між собою або порушена логічна послідовність викладення матеріалу, відсутній огляд сучасних джерел літератури, аналіз визначеної проблеми не проведений або виконаний із суттєвими помилками, поверхнево; практична частина роботи не містить власних досліджень або вони є неактуальними, не відповідають поставленим у роботі завданням. Висновки та пропозиції не відповідають темі роботи та поставленим завданням чи проведеному дослідженню та/або сучасним вимогам, та/або відсутні, частково відсутні, помилково визначені, не корелюють між собою.
Ілюстративна частина	
16-25	Матеріал структурований, повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло. Текст, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю та з високою наочністю розкриває та доповнює зміст роботи.
11-15	Матеріал структурований, відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, викладений чітко, стисло, зрозуміло, але текст містить стилістичні помилки та/або незначні невідповідності вимогам. Текст, ілюстрації, таблиці виконані з використанням текстових та графічних редакторів. Ілюстративний матеріал повністю, але з недостатньою наочністю та/або точністю розкриває та доповнює зміст роботи.
6-10	Матеріал структурований, в цілому відповідає вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт в частині оформлення, однак викладений не стисло, не чітко, текст містить граматичні та/або стилістичні помилки. Ілюстративний матеріал не повністю та/або недостатньо наочно розкриває та доповнює зміст роботи.
0-5	Структура та оформлення роботи в цілому не відповідають вимогам Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт. Матеріал викладено нечітко, не стисло, текст містить значну кількість граматичних та/або стилістичних помилок. Ілюстративний матеріал не сприяє розкриттю та доповненню змісту роботи.
Захист проекту	
31-50	Здобувач під час захисту демонструє вміння застосовувати глибокі теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи та дає правильні, змістовні, розгорнуті, логічно побудовані відповіді на питання; вільно, на високому

	рівні обґрунтовує рішення поставлених у роботі завдань; повністю та глибоко володіє матеріалом. Відповіді можуть містити незначні неточності, які здобувач зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Високий рівень якості доповіді: доповідь логічна, послідовна, змістовна. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які розкривають сутність роботи, здобувач вміло оперує ними.
21-30	Здобувач під час захисту в цілому демонструє вміння застосовувати теоретичні знання для практичного вирішення актуальних питань; вільно формулює основні положення роботи, володіє матеріалом та обґрунтовує рішення поставлених у роботі завдань на середньому рівні. Відповіді на питанні повні, логічні, але містять незначні неточності, які здобувач не зумів повністю виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді середній: доповідь логічна, послідовна, змістовна, з незначними неточностями. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які в цілому розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними на середньому рівні.
11-20	Здобувач під час захисту володіє змістом роботи та обґрунтовує запропоновані рішення поставлених у роботі завдань на достатньому рівні, доповідь прочитана за текстом. Відповіді на запитання нечіткі, неповні, порушена логічність їх викладення, містять помилки та неточності, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді достатній: доповідь в цілому логічна, послідовна, однак не повною мірою розкриває зміст роботи, містить неточності та/або помилки. Захист супроводжується необхідними наочними матеріалами, які недостатньо повно розкривають сутність роботи, здобувач оперує ними невпевнено, але на достатньому рівні.
0-10	Здобувач під час захисту не володіє або частково, на низькому рівні володіє змістом роботи, не демонструє здатність обґрунтувати рішення поставлених у роботі завдань; доповідь прочитана за текстом, викладена нечітко та невпевнено. Відповіді на запитання відсутні, фрагментарні або із суттєвими помилками, які здобувач не зумів виправити після того, як на них було акцентовано увагу з боку членів комісії. Рівень якості доповіді низький: у доповіді порушена логічна послідовність викладення основних положень дослідження, не розкривається зміст роботи, доповідь містить суттєві помилки. Захист супроводжується наочними матеріалами, які не розкривають зміст роботи, здобувач ними не оперує, або необхідні наочні матеріали відсутні.

**- Шкала оцінювання результатів підготовки та захисту
курсвоїго проекту**

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	Задовільно
60-63	E	
35-59	FX	Незадовільно
0-34	F	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них 50 балів студент може отримати впродовж семестру, решта 50 балів припадає на підсумковий контроль.

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином:

- робота на практичних заняттях – до 35 балів.

Присутність на лекціях і лабораторних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій.

2. Підсумковий контроль: (екзамен) – до 50 балів. Студент вважається допущеним до підсумкового контролю, якщо виконав усі види робіт згідно із робочою навчальною програмою, та загальна сума балів за попередні звіти не менше 25 балів. Екзамен здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1 Шарий Г.І., Одарюк Т.С., Ткаченко І.В. Методичні вказівки для виконання курсового проекту з дисципліни «Землеустрій». Частина 1 для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій». - Полтава, Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024, 45 с

2. Шарий Г.І. Одарюк Т.С. Методичні вказівки для виконання практичних робіт з дисципліни «Землеустрій». Частина 2. для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» - Полтава Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2024 -, 51 с

18. Рекомендована література

Базова

1. Третяк А.М. «Землеустрій»: підручник / К.: ЦЗРУ, 2024, с.520
2. Шарий Г.І., Одарюк Т.С., Гасенко Л.В. (2024). Історія розвитку землеустрою та земельного кадастру в Україні. – Полтава, Астроя. 2024 - 312 с.
3. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: Теоретичні основи і територіальний землеустрій. – К.: Вища освіта, 2020. – 528 с.
4. Третяк А.М. Теоретичні основи землеустрою. – К.: ІЗУ УААН, 2020. – 152 с.
5. Третяк А.М. Наукові основи економіки землекористування та землевпорядкування / А.М. Третяк, В.М. Другак. – К.: ЦЗРУ, 2023. – 337 с.
6. Богіра М.С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібник / М.С. Богіра, В.І. Ярмолюк. – Л.: ЛНАУ, 2020. – 334 с.
- Горлачук В.В., В'юн В.Г., Сохнич А.Я. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. – Миколаїв: Видавництво МДГУ, 2020 р.
7. Третяк А.М., Дорош О.С. Управління земельними ресурсами: навчальний посібник. / За редакцією А.М. Третяка. – Вінниця: Нова Книга, 2020р. – 360 с.
8. Ступень М.Г. Теоретичні основи державного земельного кадастру: навчальний посібник / За заг. ред. М.Г. Ступеня. - Львів: Новий Світ, 2019. – 336
- 9.. Управління земельними ресурсами: Законодавча база, Т. 1.: наук. вид. / О.І. Мітрофанова, М.О. Пілічева, А.Я. Сохнич, О.О. Костишин, М.В. Смолярчук, А.П. Лізунова, А.С. Попов. – Донецьк: УНИТЕХ, 2020. – 406 с.
- 10.. Управління земельними ресурсами: Сталий розвиток сільських територій, Т. 6.: наук. вид. / С.С. Радомський, В.В. Тимошевський, А.С. Попов, М.Г. Ступень, Л.В. Ткачук, Н.Є. Стойко, А.М. Шворака. – Донецьк: УНИТЕХ, 2019 – 461 с.
11. . Мультимедійна лекція з дисципліни «Землеустрій». Просторовий розвиток країн Європейського Союзу. Сталий розвиток землекористування: лекція / В.В. Тимошевський, Н.В. Мокерова. – Х., 2020. – 17 с.
12. Ступень Р.М. Теоретико-методологічні засади формування інвестиційної

привабливості у системі сільськогосподарського землекористування. Монографія. Львів-2019-156 с.

13. Мультимедійна лекція з дисципліни «Землеустрій». Поняття недоліків та оцінка просторових умов землеволодіння та землекористування сільськогосподарських підприємств: лекція / В.В. Тимошевський, .Б. Балакірський, Н.В. Мокерова. – Х., 2019. – 21 с.

14. Bossio, D. A., Cook-Patton, S. C., Ellis, P. W., Fargione, J., Sanderman, J., Smith, P., Wood, S., Zomer, R. J., von Unger, M., Emmer, I. M., & Griscom, B. W. (2020). The role of soil carbon in natural climate solutions. *Nature Sustainability*, 3(5), 391–398. <https://doi.org/10.1038/s41893-020-0491-z>

15. D. Beillouin, R.Cardinael, D.Berre, A.Boyer, M.Corbeels, A.Fallot (2022). A global overview of studies about land management, land-use change, and climate change effects on soil organic carbon. *Global Change Biology*,28(4), 1690-1702. <https://doi.org/10.1111/gcb.15998>

Допоміжна

1. Земельний Кодекс України. зі змінами від 28.12.2007. – Інфодиск, 2008.
2. Про землеустрій: Закон України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=858-15>.
3. Про Генеральну схему планування території України: Закон України від 7 лютого 2002 року № 3059-III // Відомості Верховної Ради. – 2002.– № 30. – С. 204.
4. Концепція загальнодержавної програми сталого розвитку сільських територій до 2020 року. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua/page/?9689>
5. Про охорону земель: Закон України // Урядовий кур'єр №144 від 6.08.03 р.
6. Про державний контроль за використанням та охороною земель: Закон України // Урядовий кур'єр №134 від 23 липня 2003 р.
7. Про фермерське господарство: Закон України // Урядовий кур'єр №159 від 28 серпня 2003 р.
8. Про господарські товариства: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист–Плюс”, 2013.
9. Про охорону навколишнього середовища: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист–Плюс”, 2013.
10. Про оренду землі: Закон України // Урядовий кур'єр №203-204, 22 жовтня 1998.
11. Про Загальнодержавну програму формування національної екологічної мережі України на 2000-2015 роки.: Закон України Законодавчі акти і нормативні документи. „Юрист – Плюс”, 2013.
12. Про порядок виділення в натурі (на місцевості) земельних ділянок власникам земельних часток (паїв) : Закон України // Урядовий кур'єр №124 від 9 липня 2003р.
13. Положення Про Державне агентство земельних ресурсів України: Указ Президент України від 08.04.2011р. № 445/2011 // Уряд. кур'єр. – 2011. – № 80.

19. Інформаційні ресурси

1. Дистанційний курс. Web-сторінка із навчальної дисципліни «Землеустрій» для студентів спеціальності 193 Геодезія та землеустрій на сайті університету за електронною адресою: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=857>